

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0907
(212) 227-4125
УНСоюз
3 Нью Йорку
(201) 451-2200
(212) 227-5250

PIK LXXXIX. Ч. 1. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, СУБОТА, 2-го СІЧНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 2, 1982 No. 1. VOL. LXXXIX.

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ ВІДБУВ КІНЦЕВОРІЧНІ НАРАДИ, ПРОГОЛОСИВ ФОРМАЛЬНО 30-ТУ КОНВЕНЦІЮ ТА КОНВЕНЦІЙНУ ЧЛЕНСЬКУ КАМПАНІЮ І ВИПЛАТУ 600,000 ДОЛ. ДИВІДЕНДИ ЧЛЕНАМ

Помер мистець Петро Андрусів

Рівергед, Лонг Айленд, Н. Й. — Тут, у вівторок, 29-го грудня, несподівано помер на удар серця один з найвидатніших сучасних українських мистецтвознавців і ілюстраторів с. п. Петро Андрусів.

Покійний був абсолютом Варшавської Академії Мистецтв; заступником голови Об'єднання Мистців України в Америці і довголітнім членом управи ОМУА на різних постах, включаючи пост голови в 1960-их роках; членом Наукового Товариства ім. Шевченка; головою Мистецької комісії Українського Інституту Америки; членом редакційної колегії журналу „Нотатки з Мистецтва” і певний час головним редактором цієї публікації; активним членом багатьох інших українських організацій.

С. п. П. Андрусів народився 2-го липня 1906 року в Каменоброді у повіті Городок біля Львова в родині Стафана і Марії з Форлітів

С.п. Петро Андрусів на тлі частини його монументального твору „Хрищення України-Руси”.

(Закінчення на стор. 4)

Суд в Чикаго вирішив віддати В.Половчака під опіку батьків

Чикаго, Ілл. — Стейтові власті не повинні були інтерв'ювати у справі Володимира Половчака, юнака з України, який не захотів повернутися з батьками в Україну і вирішив, разом зі своєю дорослою сестрою, залишитися в цій країні, — заявив панель трьох суддів іллінойського стейтового апеляційного суду, приймаючи рішення про видачу Володимира під опіку батьків, які, як відомо, вміщали вихайли до Советського Союзу.

Своїм рішенням апеляційний суд анулював рішення суду для малолітніх, який віддав був В.Половчака під опіку стейту. Генрі Голцер, один з адвокатів Володимира, заявив після цього рішення, що він внесе негайно апеляцію до найвищого стейтового суду, а якщо буде потрібно — до Найви-

Володимир Половчак

шого Суду ЗСА. Гарвей Гросмен, адвокат Американської унії для громадських свобод, яка у відсутності батьків репрезентує

(Закінчення на стор. 3)

Джерзі Сіті, Н.Дж. (В.С.) — Встановлене статуту проголошення Звичайної Конвенції Українського Народного Союзу, зв'язана з цією Конвенцією членська кампанія, затвердження виплати дивіденди членам у 1982 році та цілий ряд рішень для добра УНСоюзу і його членства були предметом наради кінцеворічної засідання Головного Екзективного Комітету, яке відбулося тут в приміщенні Головної Канцелярії УНСоюзу в понеділок і вівторок, 28-го і 29-го грудня 1981 року.

Наради відкрив і ними проводив головний президент д-р Іван Фліс. В цих нарадах крім нього взяли участь: заступник головно-

го президента д-р Митрон Куропас, головний директор для Канади сен. Павло Юзик, заступник головно-

го президента Марія Душник, головний секретар Володимир Сохан, головний касир Ульяна Дячук та головний організатор Василь Оріховський. Також були при-

явними на цих нарадах голова Головної Контрольної Комісії мгр Іван Геврик і частинно головний редактор „Свободи” Зенон Сник.

Після прийняття порядку наради вислухано звіт головного касира Ульяни Дячук про пороблені інвестиційні кроки між попереднім і цим засіданням Головного Екзективного Комітету. У цьому звітовому часі закуплено фондів і банкових сертифікатів на суму 2,485,000 дол., та продано фонди на суму 940,000 дол. В тому самому часі дозріли до виплати фонди на загальну суму 235,000 дол. Удлено теж дві гіпотечні позички на суму 166,000 дол.

Опісля головний касир зreferувала справу виплати чергової дивіденди членам УНСоюзу, у висліді чого схвалено виплатити в 1982 році біля 600,000 дол. дивіденди.

Головний секретар Володимир Сохан представив текст проголошення Звичайної 30-ї Конвенції УН-

Союзу, який затверджено одностайно і вирішено помістити його у „Свободі” в числі з 2-го січня 1982 року та в „Українському Тиждеві” в числі з 3-го січня 1982 року.

Згідно з цим проголошенням вибори делегатів на 30-ту Конвенцію повинні бути проведені до 3-го березня 1982 року, тобто впродовж 60 днів від дня проголошення Конвенції. Повноважності для делегатів і для заступників (по два формуляри для кожного) будуть розіслані відділам з місячними виказми та рахунками на січень. Відділи одержать формуляри повноважностей для стількох делегатів і заступників, до стількох делегатів будуть вони управнені згідно зі станом повноважностей членів з 31-го грудня 1981 року, тобто тих членів, які будуть поміщені на виказах відділів за січень 1982 року. Відділи мають обов'язок до десяти днів після проведення виборів делегатів і заступників вислати Головній Канцелярії по дві виповне-

ні повноважності для кожного з них. Після висилки виказів і рахунків відділам виготовити і проголосити Головна Канцелярія у „Свободі” адреси секретарів тих відділів, які матимуть менше, як 75 повноважних членів, щоб дати їм змогу об'єднатися з другими відділами для вибору спільних делегатів і заступників.

Докладніше про підготовку до 30-ї Конвенції інформували учасників засідання д-р Іван Фліс, який постійно вдержує контакт та співпрацює з Конвенційним Комітетом в Рочестері, Н. Й., що його очолює голова Округу УНСоюзу Володимир Гавриляк. До обов'язків цього Конвенційного Комітету належить ряд підготовчих праць до Конвенції, видання пропам'ятної конвенційної книги, програми культурно мистецької імпрези напередодні Конвенції та конвенційного бенкету.

На пропозицію головно-го організатора В. Оріхов- (Продовження на ст. 3)

ПРОГОЛОШЕННЯ КОНВЕНЦІЇ УНСОЮЗУ

ОЦИМ ПОДАЄМО ДО ВІДОМА ГОЛОВНИХ ТА ВІДДІЛОВИХ УРЯДОВЦІВ І ВСІХ ЧЛЕНІВ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ,
ЩО

30-та ЗВИЧАЙНА КОНВЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

відбудеться в місті

РОЧЕСТЕР, Нью Йорк

в готелі Genesee Plaza/Holiday Inn
починаючи від 24-го травня 1982 року

Постанови статуту щодо вибору делегатів на Конвенцію, кваліфікацій делегатів, числа делегатів з поодиноких Відділів і повноважностей делегатів є такі:

Вибір делегатів і їх заступників має відбутися впродовж 60 днів від дня проголошення Конвенції. Маючи на увазі, що Конвенцію проголошено 2-го січня 1982 року, 60-денний речень для вибору делегатів і їх заступників скінчиться 3-го березня 1982 року.

Делегати і їх заступники, до яких управнений даний Відділ, вибирається на звичайних зборах членів Відділу. Найменування повинно відбутися зі залі, і всі кандидати повинні бути представлені членам перед голосуванням. Кандидат, чи кандидатка, який, чи яка, одержали найбільшу кількість голосів, є обрані на делегатів. Безпосередньо чергові за кількістю одержаних голосів кандидати мають бути заступниками делегатів у рівній кількості обраних делегатів. Кожна однакова кількість голосів щодо заступників повинна бути вирішена негайно ще одним голосуванням над відносними кандидатами. Кожний член має право на один голос на кожного делегата, до якого управнений Відділ. Делегати і їхні заступники мусять бути вибрані на цих саких звичайних зборах Відділу. Якщо делегат не зможе взяти участі в Конвенції, його місце займе заступник. Коли Відділ має більше делегатів, місця перешкоджених займуть заступники по черзі кількості одержаних при виборі голосів.

На зборах можуть бути прийняті і голосувати за делегатів і їх заступників тільки повноважні члени УНСоюзу. Повноважним членом є такий член, що платить вкладки за своє забезпечення в УНСоюзі. Тим самим член, що відійшов на безплатне продовження або виплачене забезпечення, або є суспендований, не може бути присутнім на зборах і не може голосувати. Повноважні члени можуть голосувати за делегатів і їх заступників тільки в тому Відділі, в якому платять вкладки до Братського Фонду УНС. Неприйнятні не мають права голосувати.

Делегатами і їх заступниками можуть бути вибрані тільки ті повноважні члени УНСоюзу, які мають всі кваліфікації на урядовців Відділу: є не менше як один рік членами УНСоюзу і не менше як шість місяців членами цього Відділу, що його мають заступати, до дня розпочаття Конвенції, і в якому платять вкладки до Братського Фонду УНС, закінчили 18 років життя, є українського походження і не є головними або відділовими урядовцями чи агентами якоїнебудь іншої подібної організації чи компанії, та які сповняють всі обов'язки супроти УНСоюзу, зокрема виявили активну участь в організаційній та розв'язковій праці УНСоюзу. Не можуть бути вибрані делегатами чи їх заступниками особи, які колинебудь неоправданно або злосливо внесли або причинилися до внесення будь-якої судової скарги, акції або процесу проти УНСоюзу у власному імені або в імені будь-якого іншого члена.

Кожний правно існуючий Відділ УНСоюзу, що має 75 або більше членів, які платять в тому Відділі вкладки до Братського Фонду УНСоюзу є управнений до заступництва і голосування в усіх справах, які будуть порушені на Конвенції, а саме: Відділи, що мають від 75 до 149 членів включно, вибирають одного делегата; Відділи, що мають від 150 до 299 членів включно, вибирають двох делегатів; Відділи, що мають від 300 до 999 членів включно, вибирають трьох делегатів; Відділи, що мають 1,000 і більше членів, вибирають чотирьох делегатів. Кожний делегат є управнений до одного голосу. Жадний Відділ не може бути управнений до більше, як чотирьох голосів.

Відділ, який має менше як 75 членів, щоб здобути представництво на Конвенції, може об'єднатися з іншим Відділом, який також має менше як 75 членів, і коли обидва так об'єднані Відділи матимуть 75 або більше членів, які платять в цих Відділах вкладки до Братського Фонду УНС, тоді вони будуть управнені до вибору одного делегата. Якщо ці Відділи не уможливають добровільно інакше, тоді Відділ з більшим числом членів буде управнений вибрати делегата, а Відділ з меншим числом членів — заступника.

Відділ, що не заплатив усіх вкладок і належностей до каси УНСоюзу, не буде управнений до вибору делегата чи делегатів.

Повноважності делегатів і їх заступників мають бути прислані до Головної Канцелярії УНСоюзу впродовж 10 днів по виборі делегатів, але не пізніше, як за 60 днів перед Конвенцією.

Джерзі Сіті, Н.Дж. дня 2 січня 1982 року.

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ:

ІВАН О. ФЛІС	— головний президент
МИРОН Б. КУРОПАС	— заступник головного президента
СЕНАТОР ПАВЛО ЮЗИК	— головний директор для Канади
МАРІЯ ДУШНИК	— заступниця головного президента
ВОЛОДИМИР Я. СОХАН	— головний секретар
УЛЯНА М. ДЯЧУК	— головний касир
ВАСИЛЬ ОРІХОВСЬКИЙ	— головний організатор

ANNOUNCEMENT OF THE CONVENTION OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

NOTICE IS HEREBY GIVEN TO THE SUPREME AND BRANCH OFFICERS AND TO ALL
MEMBERS OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, THAT THE

30th REGULAR CONVENTION

of the

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

will be held in

ROCHESTER, N.Y.

at the

Genesee Plaza/Holiday Inn Hotel
Beginning May 24, 1982

In accordance with the By-Laws of the UNA regarding election of delegates to the Convention, the qualifications for delegates, the number of delegates from each Branch and the credentials of delegates are as follows:

The election of delegates and their alternates must be held within 60 days of the announcement of the Convention. Since the Convention was announced on January 2, 1982, the 60-day term for election of delegates and their alternates ends on March 3rd, 1982.

Delegates and their alternates to which the Branch is entitled shall be elected at a regular meeting of the Branch by the members present. Nominations shall be made from the floor and all candidates presented to the membership for vote. The candidate or candidates receiving the highest number of votes shall be elected delegates. The next immediate candidates, in order of vote, failing to qualify as delegates, shall be alternates to a number equaling the number of delegates elected. All tie votes involving alternates shall be immediately resolved by another ballot for the candidates involved. Each member shall be entitled to one vote for each delegate authorized to the Branch. Delegates and their alternates must be elected at the same regular Branch meeting. In the event that a delegate fails or is unable to attend a Convention, an alternate shall be seated in his place, and remain seated for the balance of the Convention. If a Branch has more than one delegate the seats of the absent delegates shall be occupied by alternates in the order of the highest number of votes received in the election.

Only UNA members in good standing may be present at the meeting and vote for delegates and their alternates. A member in good standing is one who has a certificate of insurance in the UNA on which dues are being paid. A member who has transferred to extended insurance, or paid-up insurance, or is suspended, may not be present at the meeting nor can he (or she) vote. Members in good standing may vote for delegates and their alternates only in that Branch where they pay dues to the fraternal fund. No vote by proxy shall be allowed.

Only those members may be elected as delegates or alternates who are in good standing and have all the qualifications for an officer of the Branch, i.e., have been members of the UNA not less than one year and of their Branch not less than six months and in which they pay dues to the fraternal fund, are over 18 years of age, are of Ukrainian nationality or descent and are not supreme officers or assembly officers, agents or salesmen of any other similar fraternal organization or life insurance company, and are fulfilling all obligations toward the UNA. No person shall be eligible for delegate or alternate who at any time unjustifiably or maliciously instituted or caused to be instituted any suit, action, or proceeding against the UNA either on his own behalf or on behalf of any other member.

Every duly established Branch in good standing in the Association, having 75 or more members who pay in such Branch dues to the fraternal fund of the UNA, shall be entitled to representation and vote on all matters to be acted upon at the Convention as follows: Branches having 75 to 149 members inclusive, one delegate; those having 150 to 299 members inclusive, two delegates; those having 300 to 999 members inclusive, three delegates; those having 1,000 or more members, four delegates. Each delegate shall be entitled to one vote. No Branch shall be entitled to more than four votes.

A Branch having less than 75 members, for the purpose of representation at the Convention, may unite with another Branch also having less than 75 members and if, when combined, the aggregate of the two Branches shall be no less than 75 members who pay dues in these Branches to the fraternal fund, they shall have the right to elect one delegate. Unless otherwise agreed by the mutual consent of both Branches, the Branch having the greater number of members shall be entitled to elect the delegate, and the Branch having the lesser number of members, the alternate.

A Branch which has not paid all dues and arrears to the UNA shall not be entitled to elect a delegate or delegates.

Credentials of delegates and their alternates must be sent to the Home Office of the UNA within ten days of the election, but no later than sixty days prior to the Convention.

Jersey City, N.J., January 2, 1982.

SUPREME EXECUTIVE COMMITTEE OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION:

JOHN O. FLIS	— Supreme President
MYRON B. KUROPAS	— Supreme Vice-President
SENIATOR PAUL YUZYK	— Supreme Director for Canada
MARY DUSHNYCK	— Supreme Vice-Presidentess
WALTER Y. SOCHAN	— Supreme Secretary
ULANA M. DIACHUK	— Supreme Treasurer
WASYL ORICHOWSKY	— Supreme Organizer

СВОБОДА **СВОБОДА**
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. USA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Право і обов'язок боронити волю

Папа Іван Павло II у своєму Різдвяному зверненні, скомпанованому на 21 машинписних сторінках, присвятив найбільше уваги правам людини, з яких найпершим і найосновнішим є свобода, є всебічна воля кожної людини і кожного народу. Папа є головою Католицької Церкви, до якої належить 500 мільйонів вірних, але його звернення стосувалося усього людства і було насправді адресоване до тих, хто не має розуміння для прав людини та хто ті права обмежує, а то й цілком нівечить, перетворюючи своїх громадян у невольників, які мають слухати і мовчати. Звернення Папи було написане ще перед проголошенням у Польщі воєнного стану й перед ламанням тамешнього волевого руху спеціальною частиною війська, яка б'є і стріляє, слухаючи наказу своїх, позбавлених людської совісті, командантів.

Це вперше Вселенський Архієпископ у Різдвяному зверненні до вірних займається такою проблемою, як права людини, але це зрозуміло і логічно: це перший Намісник Христовий, який безпосередньо, з власного досвіду, перевіряє, що таке комунізм і що таке совєтська імперія. Папа стверджує, що кожна людина і кожний народ має не тільки право, але й обов'язок боронити свою волю. Очевидно, Католицька Церква є проти проливу крові і Папа не сприяє будь-яким насильницьким методам, — він не поручає боронити своєї волі і свободи кривавим повстанням та зударями з поліцією і військом, у висліді чого мусять бути людські жертви. Папа, ворог війни, називає „божевільням“ теперішні перегоди у зброєнні. Він апелює до такого міжнародного апарату миру, який міг би той мир завести і зберегти. Проте Папа Іван Павло II, мабуть, не має великої пошани і не прикладає великої ваги до Об'єднаних Націй, де він виступав як Генеральний Асамблеї промову під час свого перебування в Америці. Теперішній Папа, як і зрештою його попередники у новітній добі, добре орієнтуються у міжнародній ситуації і виявив уже свій талант, як державний муж і дипломат. Але він є Намісником Христовим, царство якого є не з цього світу. Він є непомилним в інтерпретації Святого Письма і навчався згідно із Христовою наукою, як його передали Апостоли. Проте Папа є тільки людиною і патріотом свого народу, який саме тепер переживає важкий час боротьби за цю волю, про яку говорять Папа у своєму Різдвяному зверненні, коли і написаному ще з початком грудня 1981 року, хоч і кривавішим правителі не примушували ще своїх польських преторіанів ламати гін до волі польських робітників багатствами.

Не всі католицькі духовники мають однакову думку, — повільно заявили деяких американських єпископів, які йдуть до лінії лівих лібералів, що завжди легковажили собі і далі легковажили загрозу від совєтської імперії та воюють демагогічними фразами, що теперішній Уряд ЗСА ніби сприяє тільки багатирям та замінює масло на гарматі. Але у найвищій американській католицькій ієрархії є і такі духовники, які знають, що таке воля, яка різниця між волею і сваволею і що теперішню економічну кризу в Америці спричинила погоня за матеріальними добрими, за щораз вищими платнями і винагородами, за перетворенням держави у „добродійну країну“ — „велфер стейт“ — з розпукним бюрократичним апаратом та зловживанням тих, які піднімаються під поняття „бідних“. Папа — високоосвічена людина, яка знає, що таке наука марксизму-ленізму, яка наказує зосередити в руках держави всю продукцію і її розподіл, — скасувати волю не тільки в діяльності політики, але й вільної торговельної ініціативи, вільної конкуренції, спутати всяку вільну думку і дати тільки за наказом владі, яка утворює себе з добром цілого народу. І тому Папа правильно стверджує, що без людських прав окремих осіб, кожної окремої людини, чоловіка чи жінки, не існує й воля цілого народу.

У газетах появились вістки, що в ході безпардонних розправ з опозиційними робітниками, слухняні владі воєнки побили й вештували також уже багатьох польських католицьких духовників. Поминаючи цю суттєву подію — це дуже неумудра поведінка генерала Ярузельського, того самого, що брутально виселяв і переселяв лемків з їхніх батьківських сіл на „відзискані землі“.

Створилася така парадоксальна ситуація, що в інтересі атеїстичного Кремлю є підтримувати посередницькі мирові заходи Ватикану. СССР, очевидно, не хоче війни, але торговельного бойкоту цілим Заходом. Мировим посередником може бути тільки Папа. Не вільно підкопувати його авторитету.

ДОСЛІДИ ПЕРЕВЕДЕНІ „Асошіейтед Пресс“ і компанія Ен-Бі-Сі вказали, що три з чотирьох американців вважають, що ЗСА будуть втягнуті у війну в найближчих роках, але аж 59 відсотків запитаних переконані, що за президенту Рональда Регена Америка не буде ангажуватися в жадну війну. Понад 45 відсотків думають, що теперішня Адміністрація забагато говорить про силу атомової зброї, збільшуючи тим самим можливість застосування тієї зброї у випадку конфлікту. Більшість також думає, що Уряд ЗСА повинен погодитися на обмеження зброї тільки тоді, якщо таку згоду дасть Совєтський Союз. Понад 50 відсотків запитаних є за примусовим побором до війська; 43 відсотки одобрюють зовнішню політику Адміністрації, 66 відсотків схвалюють тактику Р. Регена супроти СССР, 38 відсотків думають, що ЗСА і СССР мають однакову силу зброї.

У Польщі заіснували події, що від них немає ні повороту ні, ні утєчі. Польський нарід повстав у могутньому мирному зрушенні, яке вже стало невідомою частиною його історичного процесу та його національної свідомості й життєвої сутності. Комуністична система в Польщі, ані не дослала до цього зрушення, ані не могла включитися в нього, чи вбудувати його в свою систему. Вона з волевого російського повелителя пробує насильно перервати даліший розвиток цього життєвого процесу. Але, як це завжди у таких випадках буває, вона зриває його тільки на поверхні та заганає його в надрі життя, де він продовжує існувати, розвиватися, потужити аж до чергового виступу на життєву поверхню.

Від різних співдіючих сил залежить, коли прийде той черговий етап виходу на поверхню та які форми він матиме. Форми теперішнього зрушення в Польщі засаковують багатством своїх форм та виявів, які разом породили те величезне нове у совєтській системі, яким є незалежна, самоуправна професійна спілка „Солідарність“. Майбутні наверхні вияви будуть або повторенням тих форм включно з „Солідарністю“, тільки, очевидно з угляданням нових умов і нових потреб, або зовсім чимось іншим. Не можна це передбачувати повної перемоги комунізму. Опір польського народу може бути такий міцний, а провідні таланти провідної верстви такі високі, що в комбінації з відповідною міжнародною ситуацією-Москві і польським виконавцям прийде до вислідів.

Дотеперішні етапи усамостійнювання Польщі визначені лінією, символами якої стали роки 1956, 1970, 1976, 1980. Даліший розвиток піде по тій самій лінії, тільки кожен раз на іншому

Ярослав Гайнас

НОВИЙ ЕТАП У ПОЛЬЩІ

Немає найменшого сумніву, що уесь той процес у Польщі йшов і далі піде в напрямі до незалеження польської держави і польського народу від втручання і наказів ззовні. Саме це, а ніщо інше є в ньому фундаментальне й найважливіше. В ньому виявився цілий ряд типово польських елементів і явищ.

У розмові, яка відбулася в Празі між закордонним репортером і чеським громадянином про події в Польщі, чех злорадно і іронічно підкреслює: „1968 року приймали росіяни вислали свої дивізії і своїх генералів проти нас, а тепер у польському випадку зробили це самі поляки на чолі з польським генералом Ярузельським“. У цій іронії завази відзеркалена величезна різниця нібито подібних, а в дійсності зовсім різних процесів і подій в тих країнах. У Чехо-Словаччині уряд і партія на чолі з А. Дубчеком не лише очолювали, але й вони фактично творили цей рух. Збройної інтервенції Москви в Польщі при допомозі польських збройних сил на перший погляд виглядає військовим рафінованим і спритним потягненням. Рафінованим воно є, але про його сприт і далекозорну успішність рідше говорять далішні події. А в далішніх подіях польські збройні сили будуть мати за собою не лише досвід теперішнього виступу але й гірке самопочуття, що власне вони зіграли роль ліквідатора зрушення польського народу і за це значна частина цих збройних сил захоче дістати свій реванш і очиститися. А це створить передумову і моральну атмосферу для виступів тих збройних сил

далеко не в користь Москви і совєтської системи. Сьогодні ситуація в Польщі плінна і нестійка. На боці партії і режиму — величезні переваги, але проти них — народна стихія, найкращі елементи польського суспільства, зорганізоване в профспілці „Солідарність“ робітництво. В такій ситуації — легко на різні зміни й непередбачені повороти. Вправді за плечима збройних сил режиму й партії стоять совєтські збройні сили, але й вони не всемогутні. А в масових зрушеннях, там „де народ виступає на кін історії“ не все можна вкальцювати й узяти під контроль. Узгадуючи це все, треба прийняти, що в далішому розвитку подій у Польщі є можливі чотири варіанти. Перший і найбільш оптимістичний — це заламання совєтської інтервенції, виконавцем якої у цьому моменті є генерал Войцех Ярузельський і його поплічники. Цей оптимістичний варіант був би можливий тоді, коли б партія і уряд, а з ними і Москва мусли поступитися перед польським народом. Та це можливе тільки в такому випадку, коли б польський нарід поставився ім усіма своїми силами, а до цього внутрішньої ситуації в СССР та його ситуації в світі знала б радикальних змін нагірше. Натиску вільного світу, як вирішного засобу для того аж ніяк до уваги брати не можна, бо це зовсім не реальне. Сучасні провідники Заходу, може з дуже маленькими винятками, за малі й закороткорізорні на це. Повною протилежністю до тотальної перемоги поляків була б їх тотальна поразка. А тотальна поразка — це було б повернення статусу кво з-перед серпня 1980 року. Власне до реалі-

Володимир Душник

ОФІЦІНА ДОКТРИНА

СССР про війну

Совєтська енциклопедія так пише про „перевалу“: „Перевага в числах і вищезначенні витвореного сприятливого можливості активних і рішучих кроків для знищення ворога несподіваним наскоком“.

А в далішому енциклопедія пише: „З приходом атомової зброї, рішучість і розмір наступу збільшуються і скорочується час для досягнення цілі, а значення несподіваності атаки збільшує остаточну вигру...“

Щобільше, совєтська мілітарна доктрина проповідує остаточну перемогу комунізму над капіталізмом: „Атомової війни буде останнім і рішучим збройним ударом між двома супротивними світовими соціальними системами, який натурально закінчиться перемогою для комуністичної суспільно-економічної системи над реакційно-капіталістичною системою, яка історично призначена на загибель...“

Між авторами совєтської мілітарної доктрини є — Ніколай В. Огарков, шеф совєтського генерального штабу, А. А. Сидоренко, В. Д. Соколовський, В. Е. Савкін, А. С. Желтов, й інші.

Шкода тільки, що європейці на Заході не читають совєтських видань і не мають змоги познайомитися із мілітарною доктриною Совєтського Союзу, а вірять совєтській забірачній пропаганді, що це Америка і НАТО є загрозою для світового миру.

Пригадуються часи з-перед Другої світової війни, коли світ висмівав „Майн Кампф“ Гітлера, не беручи під увагу серйозно програми нацизму, яка явно проголошувала німецьке нагання запанування над цілим світом. Це саме робить тепер комуністична Москва, однак західний світ ще й далі вірить в совєтську пропаганду, в політику „миру“ Москви.

тривало. Бо, як кажеться деінде, в Збаражі „Події було багато“ (М. Мандрич, „Збараж“, ст. 11), і що саме Збараж зна, на протязі п'ятьох сторіч, завжди була землею культурного підйому і поступових ідей, і видавала велике число історичної ваги діячів. Згадайть б тільки наших Владика Івана Прашка і Никиту Будку, о. Григорія Грушчу, першого організатора наших земляків у ЗСА, і багато інших священників-патріотів; правників (Василь Балешта, Іван Кульчицький, Володимир Гамаль, Емільян Давидович, Ростислав Білінський, Кипрія Білінський, Михайло Топорович, Іван Белей, Іван Зауран, Андрій Пащук, Данило Сенік, Степан Бохенський) і багато інших оборонців прав людини; викладачів-академіків високого шкіль (д-р Василь Стецюк, д-р Володимир Жила), професорів „кравихів“ і американських університетів; винахідників (Володимир Джус), лікарів (Роман Осінчук, Андрій Гаврилюк), математиків (Мирон Зарицький), літераторів, мистців і науковців (о. Володимир Герасимович, Іван Гнатюк, Антін Грициняк, о. Григорій Грушка, д-р Вол. Т. Жила, о. Степан Качала, д-р Михайло Качалуба, Антін Малюка, Андрій Музичка, о. Іван Наумович, Мирослав Січинський); учителів-педагогів (Дмитро Атаманець, Іван Бабій), громадських провідників (Ганна Герасимович-Когутова, диригентка; Юліяна Осінчук, концертво-піаністка; Яцько Остапчук, Андрій Шмигельський, політичні діячі), і багато-багато інших, яких тут не злічити.

Але зміст Збірника не обмежується тільки до поодиноких вибраних осіб: його суть прикрашають цінні і добрі праці, нариси, описи і сильнітьки оригінальної вартості. У наукових розвідці „Про назву Збараж“ (Яр. Рудницький), наприклад, довідуються, що загалом цього імені займалися вже староруські історики, а далі, на протязі століть, поляки, росіяни, й інші. Підсумовуючи свої наукові висновки, автор твердить, що назва „Збараж“ — це „одна з найстаріших назв на українській території“ (ст. 28). До подібних цікавих наукових дослідів належить теж передова (28 сторінок), але займаюча прайма Миколи Андруска, „Праісторія Збаражчини“, обильно документована достовірним матеріалом; „Замок Збараж“ (Ю. П. Н.), „Облога замку“ (Осип П. Кравченко) і „Шоденник облоги Збаражу в 1649 р.“ (переклад з російської мови Анатолія Юріяка). Не бракує тут і голосів і не-своєх (у

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ
Редагус Лев Якевич

Кристалі життя

У 1882 році, в Східній Африці, приступив до одного туриста тубільці, за плечима якого ховалося стидливо двічі. „Чи не хотів би бвана купити мою дочку — дешево, тільки чотири голови солі?“

Сьогодні, вартість життя людини вже не розцінюється кількістю солі, але це не применшує важливості цього мінералу у житті людини від сивої давнини до сьогодні.

Сіль становить основу сироватки крові та всіх рідин, що сповняють наші легені, серце, м'язи та хребетний стрижень. Вона допомагає нашому організму задержати його тендітний, хемічний баланс, без якого наше тіло було б здатне на повільну смерть.

У старовинному світі, сіль уважалася святою речовиною, що правила важливу роль у релігійних церемоніях. З огляду на її важливість і рідкість, вона стала в багатьох країнах основою монетарної системи.

У своїх спогадах з подорожі до Китаю венеційський купець Марко Поло пише, що китайці замість паперових грошей Великої Хана, залюбки вживали „солоні“ гроші. Такими самими грошми користувалися 1,500 років до н. е. сгиптяни. Згідно з описом старовинних істориків, греки платили за своїх невольників „солоними“, „монетами“.

2,000 років тому, римські легіонери одержували часткову заплату за свою військову службу у формі солі. Звідси, латинська назва „Соларіум“, що перейшла до англійської мови у слові „селері“, що означає платню.

Від непам'ятних часів людина вживала солі, не тільки до приправи харчів та купецьких трансакцій, але також до консервування м'яса. Для „солоних“ консервацій основою була гігроскопічність властивості солі, цебто на її здібності втягати в себе воду, без якої мікроорганізми не можуть розвиватися і доводити м'ясо до розкладу.

Більшість людей має хибне уявлення про те, що сіль, вживаючи виключно як приправу до їжі. В дійсності, діалізис її використання далеко ширший. Згідно з нещодавно переведеною статистикою, у ЗСА вживають тільки 5 відсотків солі для харчових потреб, 95 відсотків річної продукції солі використовує промисел для своїх різноманітних потреб, — від ліків до охолодження ядерних реакторів, включно. Щоб сплатити усі ділянки модерного промислу, що вживає для своїх продуктів солі, на те треба було б 500-сторінкової книжки. Одне певне, що без солі, не було б життя.

ЄЛЕНА БОННЕР, ДРУЖИНА АНДРЕЯ САХАРОВА, передала вістку, що Сахаров дістав серйозний припадок. В нього почалися серцеві перебої минулого тижня. Заляковані лікарі в шпиталі в Горькому, де перебуває Сахаров і його дружина, передали йому ліки, але не поінформували, які і коли їх вживати. Так само ліки, які йому дали, коли він залишив шпиталь, після 17-денної госпіталізації, були беззначення, які і коли їх вживати.

передруку) істориків, які, колись, цікавилися Збаражем. Це зробили описові примітки з пребитами побутовими фрагментами, маловідомими нашому істориків. Солідного читача особливо захоплює об'ємна стаття Владика Івана Прашка про „Церковне й релігійне життя в Збаражчині“. Тут, у добре обдуманій нарисі, виведено історію нашого світського й монашого релігійного життя, основною якою являється віра, релігійність і прив'язаність наших людей до свого обряду і своєї Церкви. Ця стаття збагачена численними фотографіями, репродукціями, схемами і статистичними таблицями. Великий і позитивний документ для майбутнього історика!

Для тих, що цікавилися українсько-польськими справами, Збірник має 18-сторінкову статтю-фрагмент історії Галичини минулого сторіччя о. Степана Качали в перекладі Степана Горак. Великий довідковий документ неможливого часу. Варта теж відмітити, що сам упорядник цього Збірника (д-р В. Т. Жила) написав аж десять статей, деякі з них заслуговують на особливу увагу („Герб міста Збараж“, „Мова Збаражчини“, „Мистецтві надбання Збаражчини“). За його старанням Збірник збагачено (в опрацьованому відомому літературознавці Д. Б. Чопика) цікавим розділом, „Літературна Збаражчина“, з якого довідуються про справді гідні досягнення Збаражчини (і суміжних сіл) на полі письменства і мистецтва. Такі імена, як Митрофан Брекчівський, о. Володимир Герасимович, Іван Гнатюк, Іван Грициняк (автор оповідання „Свинська конституція“ в обробці Івана Франка), о. Гр. Грушка, Володимир Жила, о. Степан Качала, Михайло Качалуба, Андрій Музичка, о. Іван Наумович, Оля Олійник, Микола М. Палій, о. Іван Дамаскин, Данило Попович, Матвій Попович, Осип Роздольський, Мирослав Січинський, Василь Стецюк, Борис Харчук, Антін Малюка, Степан Томасевич, Яків Струманчук, Михайло Осінчук, Петро Обаль, Архидіє Оленська-Петришин, Богдан Паздрій, та багато інших, говорять нам про широкий діапазон їх духової культури і того цінного творчого багатства, яке вони вклали і ще вкладають, у скарбницю національної творчості. Деякі з них, особливо незрівнянні майстри пензля і театральної перфектності, стали невіддільними жемчужинами нашого

(Закінчення на стор. 4)

В Америці

ЗГІДНО З ДАНИМИ ІНФОРМАЦІЙНОГО агентства Юнайтед Прес під час великого вікенду з нагоди Різдва Христового за новим стилем, тобто від четверга, 24-го до понеділка, 28-го грудня, на шляхах З'єднаних Штатів Америки загинуло 355 осіб, багато менше, ніж передбачали чинники Адміністрації шляхів і транспорту, які, ворулючись на минулорічних цифрах думали, що на дорогах в цьому році загине приблизно 550 осіб. В інформації підкреслюється, що цьоголітня цифра забитих є найнижчою від 1955 року. Першою причиною зменшення смертності в автомобільних випадках називається уважливість водіїв, погоду й інші обставини. На першому місці щодо катастроф стоїть Техас (37 забитих), а далі Флорида (36), Каліфорнія (32), Нью Йорк (11). В інших штатах число забитих було нижче 10.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ ПОІНФОРМУВАВ кореспондентів, що Військова рада національного спасіння в Польщі поробила заходи, щоб ізолювати польське населення від одержування правдивих інформацій із закордону. Основними джерелами інформації були досі „Голос Америки” і „Вільна Європа”, які у своїх передачах польською мовою подавали, користуючись даними численних агентств і кореспондентів, правдиві дані про події в Польщі, зокрема про терор і шкани стосовані супроти населення варшавським режимом. Починаючи з понеділка, 28-го грудня п.р., передачі „Голосу Америки” натрапляють на труднощі передавання, бо Варшава, правдоподібно за технічною допомогою Москви, почала заглушувати все, що досі передавалося польською мовою. Польща як відомо, після познанських подій перестала була заглушувати передачі закордонних радіостанцій, але Советський Союз продовжує це робити.

ПОНАД 10 ОСІБ ЗАГІНУЛИ, А КІЛЬКАДЕСЯТЬ були поранені в наслідок довготривалої снігової бурі в районах скалістих гір і середньозахідних штатів Америки. В горах Колорадо за один тільки день випало два фути снігу. Адміністрація гірських готелів й інших курортних підприємств наказала закрити всі відпочинкові і лештарські заклади не зважаючи на те, що вони втрачатимуть від 25,000 до 100,000 доларів кожного дня, залежно від величини закладу. В штатах Юта і Орегон у зв'язку з глибоким снігом і залишеними на дорогах автомобілями, всякий рух практично припинився.

ПОЛІЦІЯ І СЛУЖБОВЦІ ФЕДЕРАЛЬНОГО Бюро інвестицій (ФБІ) заарештували на Флориді, біля зимової резиденції віцепрезидента Джорджа Буша, трьох осіб — Мохаммеда Рашаїду з Ірану, Маріо Перілі з Італії і Хіра Петрова з Югославії, які у своєму автомобілі мали автоматичну зброю, лештарські маски і далеківиди. Речник поліції заявив, що службовці ФБІ слідували за тією „триєю” ще від часу, як вона виїхала з Чикаго в напрямі до Флориди. Прокуратура закинула їм поки що незаконне перевезення пальної зброї, але допити продовжуються.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПРОКУРАТОР ВІЛІАМ ФРЕНЧ Смит найменував Леона Силвермена, відомого адвоката з ньюйоркського Волстріту, спеціальним прокуратором, завданням якого буде перевірити закиди висушені проти секретаря Департаменту праці Реймонда Донована. Йому закидають, що він був присутнім при передаванні підкупних грошей представникам профспілки, робітникам якої мали будувати станції для підземки на 63-й вулиці в Нью Йорку. Донован заперечує такі закиди висушені проти нього його противниками. Спеціальний прокуратор має перевірити чи Р. Донован приховав цю справу перед Сенатською комісією асигнацій.

ГУБЕРНАТОР НЬЮЙОРКСЬКОГО штейту Гю Кері попав в конфлікт з Римом-Католицькою Церквою, яка відмовилась визнати його шлюб у Православній Церкві з відомою чикагською міліонеркою Анджеліною Гулетас. Спершу Католицька Церква категорично відмовилась визнати шлюб Г. Кері, а потім ватиканські чинники повідомили, що спеціальна теологічна комісія і комісія процедуральних справ розгляне його прохання. Другою справою, яку обмірковували католицькі теологи був триразовий попередній шлюб А. Гулетас, а Католицька Церква, як відомо, не визнає розводів. До часу поладження цієї справи Г. Кері не зможе приступати до святого причастя.

У світі

РЕЧНИК МІНІСТЕРСТВА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ КНР виступив перед представниками преси в Пекіні із заявою в справі продажу американських частин до літаків і іншої зброї Тайваню. Про цей продаж повідомив у Вашингтоні речник Державного департаменту Дін Фішер, зазначаючи, що поки що сума продажу не переступить 25 мільйонів доларів, але всі замовлення на запасові частини для Тайваню доходять майже до 100 мільйонів доларів. Інформаційне агентство КНР Нова китайська інформація, подаючи це до публічного відома, підкреслило, що уряд КНР рішуче протиставиться доставкам американської зброї до Тайваню, зокрема модерних літаків і якщо такий факт матиме місце уряд КНР буде змушений витягнути з нього відповідні консеквенції. Чи доставка американських частин до раніше проданих Тайваню літаків і інших родів модерної зброї, буде закваліфікована Пекіном як доставка воєнних матеріалів, проти чого протестує КНР, дотепер ще не відомо. З урядових кіл КНР повідомили, що з огляду на важливість справи її розглядають найвищі державні чинники.

ДО ЄРУСАЛИМУ ПРИБІВ СЕНАТОР ЧАРЛЗ ПЕРСІ, голова сенатської Комісії для зовнішніх зв'язків, який тут відбув зустріч з прем'єром Ізраїля Менахемом Бегіном та з іншими керівниками політики Ізраїля. Розмова з Бегіном тривала понад три години й після неї сенатор Персі заявив, що в часі цієї розмови вияснено цілий ряд важливих справ, а зокрема ті конфлікти й неприємні заяви, які мали місце в останніх днях між обидвома сторонами. Персі сказав: „Напруження скінчилося, а тепер приїде нова атмосфера, почнуться нові заходи. Ми перейшли через різні непорозуміння, що мали місце в минулому і йдемо в напрямі закріплення цієї спеціальної приязні, яка мала місце раніше між ЗСА і Ізраїлем”. Сенатор Персі додатково сказав, що його розмови з Бегіном торкалися у першу чергу справ Ливану, Голанських висот і відносин та співпраці між Єгиптом і Ізраїлем. Прем'єр Бегін, як це підкреслив сенатор Персі, дав йому запевнення, що Ізраїль прямує до надання арабським палестинцям повних автономічних прав.

ПІСЛЯ ПОВОРОТУ З САВДІЙСЬКОЇ АРАБІЇ, президент Сирії Гафез аль Ассад повідомив, що його уряд контактується з Теграном у справі закінчення збройного конфлікту між Іраном і Іраком. Сирії дуже залежить на закінченні цього конфлікту і її уряд, найбільш приязний серед арабських держав до ісламського режиму Ірану, робить заходи у тому напрямі.

ПРЕМ'ЄР ІТАЛІЙСЬКОГО УРЯДУ ДЖІОВАННІ Спадаolini відбув пресову конференцію, присвячену в першу чергу діяльності Червоних бригад та скопленню ними американського генерала Джеймса Дозієра. Прем'єр Спадаolini підтвердив попереднє урядове повідомлення про перехід Червоних бригад від національних форм терору, звернених проти італійського населення до міжнародного життя. В тій новій формі діяльності має місце також тісна співпраця терористичних угруповань різних країн. У зв'язку з тим, як повідомив Спадаolini до Італії прибули спеціалісти боротьби з терористами із Західної Німеччини, ЗСА, а також інших країн. Крім цього з компетентними чинниками тих країн узгоджено рами співпраці у боротьбі з тероризмом, а тепер спеціалісти тих ділянок розпрацьовують деталі й методи цієї співпраці. Уряд Спадаolini домовився з урядом ЗСА, що в ніякому разі урядові чинники не вийдуть у контакти та переговори з терористами в справі генерала Дозієра.

РІЗДВЯНА ПЕРЕДАЧА

89.5 FM.

Мейплвуд, Н.Дж. — Настоятель Української Православної Церкви Св. Вознесіння у Мейплвуді, Н. Дж., о. Іван Наконечний повідомляє, що в четвер, 7-го січня 1982 року, в День Різдва Христового за юліянським календарем, о год. 10-й ранку, надаватиметься по радіо Служба Божжа безпосередньо з церкви через радіостанцію WSOU—

Суд в Чикаго...

(Продовження зі стор. 1)

Михайла і Анну Цоловачів на суді, заявив, що рішення апеляційного суду було об'єктивним, згідним зі законами штейту Ілліной щодо малолітніх.

Згадувана Американська унія настоює, щоб приспівити видачу Володимира батькам, але адвокати думають, що найвищий суд штейту Ілліной видасть у цій справі своє рішення, як тільки апеляція настане до цього суду.

Українська спільнота у З'єднаних Штатах Америки і в інших країнах вільного світу затривожилась таким

рішенням апеляційного суду, бо йдеться про долю молодого людини, життя якої може змарнуватися у советській тюрмі народів з причини бюрократичних махінацій американських судових властей.

Головний

Екзекутивний...

(Закінчення зі стор. 1)

ського затверджено плян конвенцій членської кампанії, подробиці якої будуть проголошені в найближчому часі в „Свободі” та в „Українському Тижневику”.

Після докладного обговорення цілого ряду справ, які були на схваленому порядку нарад, внісено наступні рішення:

• Договритися про дальшу співпрацю з фахівцем братського забезпечення Джеймсом Балу, який мав би перевірити теперішні класи забезпечення УНСоюзу і запропонувати нові пляни забезпечення, опрацювати нові пропагандивні матеріали про членство і забезпечення в УНСоюзі та опрацювати плян набору і вишколу нових організаторів.

• Прийняти пропозицію фільмового продуцента Славка Новицького, щоб документальний фільм історії українського поселення в Америці складався з двох півгодинних частин, кожна з яких творила б собою певну цілість.

• Продовжувати старання про побудову дому сеньйорів УНСоюзу на базі кондомінію і замовити пляни таких побудов у архітекта Юрія Войновича.

• Схвалити участь УНСоюзу в Комітеті за Правопорядок в УККА та в його дальшій праці для добра української громади в ЗСА.

• Проголосити в „Свободі” та в „Українському Тижневику” ствердження-становище Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу до заяви 11 членів Головного Уряду — членів так званої Комісії за Правопорядок в УНСоюзі.

• Вислати листа на руки президента Конгресу Польщі А. Мазевського з висловами повної підтримки змагань „Солідарності” та цілого польського народу „до волі”.

• Понівно ствердити після розгляду найновішого листування в тій справі, що існує один повноправний Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Чикаго під головуванням Михайла Ольшанського.

• Договритися з Міннесотським університетом про виготовлення індексу „Свободи” та перевірити можливість виготовлення цим університетом мікрофільмів важливіших архівних документів УНСоюзу.

• Продовжувати співпрацю з Гарвардським університетом у проєкті документального твору про голодовий голокост в Україні, признаючи на це видання фінансову дотацію.

• Доповнити та видати окремою книжкою розділ прес Церкви в Україні із англійської енциклопедії українознавства, як вклад УНСоюзу у відзначення 1000-ліття хрищення України.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

зі смутком повідомляє, що 29-го грудня 1981 року у м. Рівєргейд, Н. Й., помер

бл. п.

Проф. ПЕТРО АНДРУСІВ

мистець, член-кореспондент Академії.

ВШ. Дружині і Родині Покійного висловлює глибоке співчуття —
УПРАВА УВАН у США

З глибоким жалем повідомляємо Приятелів і Знайомих, що для 30-го грудня 1981 року, по тяжкій недугі, відійшов у Вічність, на 67-му році життя, наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО І ДІДО

бл. п.

МАКСИМ СКОРУПСЬКИЙ

ПАНАХИДА в п'ятницю, 1-го січня 1982 року в год. 7-й веч. в похоронному заведенні Koschek Funeral Home, 990 So. Broad Street, Trenton, N.J.

ПОХОРОН в суботу, 2-го січня 1982 року в год. 8:30 ранку з того ж похоронного заведення до української православної церкви св. Юрія Переможця при 839 Yardville Rd., Yardville, N.J., а опісля на українській православній цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Нью Джерзі.

Горем прибиті:

дружина — БРОНІСЛАВА
син — ПЕТРО
донька — НАТАЛКА з чоловіком РОБЕРТОМ БАТЛЕРОМ
внуки — МАКС І ЛІЗА

СПІЛКА УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ АМЕРИКИ

зі сумом повідомляє своїх Членів й усіх Читачів Української Преси про втрату довголітнього активного члена Управи і заступника Голови СУЖА, відомого українського журналіста

бл. п.

Д-ра ВАСИЛЯ ВЕРГУНА

що відійшов безболісно у кращий світ в дні 25-го грудня 1981 року.

ПОХОРОНЕНИЙ на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

РАДА ДИРЕКТОРІВ та АДМІНІСТРАЦІЯ
УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ

з великим жалем повідомляє Членів та Приятелів Інституту, що 25-го грудня 1981 р. відійшов у Вічність член Інституту

бл. п.

Д-р МАРКІАН МІГОЦЬКИЙ

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Опечаленим Дружині і Родині Покійного складаємо наші щирі співчуття.
РАДА ДИРЕКТОРІВ та АДМІНІСТРАЦІЯ УІАРАДА ДИРЕКТОРІВ та АДМІНІСТРАЦІЯ
УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ

з глибоким жалем і смутком повідомляє всіх Членів, Приятелів Інституту та всю Українську Громаду, що 29-го грудня 1981 року відійшов у Вічність, наш довголітній, заслужений член, директор та голова Мистецької комісії Інституту

бл. п.

Проф. ПЕТРО АНДРУСІВ

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Опечаленій Дружині Покійного та всім ближчій та дальшій Родині складаємо наші глибокі, щирі співчуття.

РАДА ДИРЕКТОРІВ та АДМІНІСТРАЦІЯ УІА

Друга
Концертна Серія Українських
КомпозиторівУКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ
2 Схід 79-та вул. в Нью Йорку, Н. Й.

Неділя, 10-го січня 1982 року, год. 3-тя по пол.

ТОМА ГРИНЬКІВ — піаніст

ЕЛЕГІЯ СТАНИСЛАВА ЛЮДКЕВИЧА (Перший раз буде вповністю виконана.
ПЕРЕРВАВаріації на українську тему — ВАСИЛЯ БАРВІНСЬКОГО для віолончелі і фортепіану —
НЕСТОР ЦИБРІВСЬКИЙ
і ТОМА ГРИНЬКІВУвага! Пластуни Нью Йорку!
Пригадуємо усім Пластунам, що традиційним звичаєм запалюємоСВЯТ-ВЕЧІРНЮ
СВІЧЕЧКУв.середу, 6-го січня 1982 р., о год. 10-й ранку,
коли в Україні сходять перша вечірня зірка.СПІЛЬНА РІЗДВЯНА ЗУСТРІЧ І ВІДЗНАЧЕННЯ ДНЯ
УКРАЇНСЬКОЇ СОЛІДАРНОСТІвідбудеться в неділю, 10-го січня 1982 року
у Пластовому Домі, о год. 10-й ранкуПочесним гостем Пластунів буде Д-р МІНА СТРОКАТА-КАРАВАНСЬКА
Присутність усіх членів Станиці в односторонь ОБОВ'ЯЗКОВА.

ПЛАСТОВА СТАНИЧНА СТАРШИНА

Заля Українського Народного Дому
140 Prospect Avenue, IRVINGTON, N.J.

Субота, 9-го січня 1982 року, год. 8:30 веч.

ОСЕРЕДОК СПІЛКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ АМЕРИКИ в НЬОАРКУ, Н. Дж. — запрошує на

ТРАДИЦІЙНИЙ МАЛАНЧИН ВЕЧІР
І ЗУСТРІЧ НОВОГО РОКУ

Оркестра „ВОДОГРАЙ”

• Столики резервовані.
• Просимо своєчасно замовляти в Канцелярії УНДому особисто, або телеф.: (201) 375-9856.

Збірник...

(Продовження зі стор. 2)

мистецького надбання-мозаїки як вдома, так і в роз'їзні. Читаючи сторінки цієї багатогранної книги, годилося б ще згадати про освіту, про культуру, про буденне життя цього повіту, коли б на це було відповідне місце. Лишаючи недосказане тим, хто хоче забрати в цій справі додаткове слово, ми нетерпеливо будемо очікувати чергового тому Збаражчини, який є в стадії упорядкування, теж під редакцією д-ра В. Т. Жили.

В загальному, перший том Збаражчини виданий по-фаховому: вміло, дбайливо, чисто, чітко і „настійно“. До крашків прикмет цієї книги належать англійські резюме головніших статей, численні ілюстрації та необхідні — так часто у нас занедбані — показки імені географічних назв, списки ілюстрацій, карт і таблиць. Таке упорядкування вимагає часу, терпеливості і невиспущеної пильності. Це є ті конкретні атрибути, з яких редактор цього Збірника вповні вив'язався. До Збірника додано ще й гарну кольорову карту північно-західного Поділля (повіти Збаражчини, Скалатський і Тернопільський) в опрацьованні І. Теслі і О. Прухницького.

Як звичайно, мовний догляд проф. д-ра Яра Славутича „заокруглює“ це видання і ставить його на високий літературний рівень.

Новий етап...

(Продовження зі стор. 2)

розпанахуватися у Мадярщині, переслідуючи людей вільної думки. Але одночасно з тим він зважується не раз навіть проти волі Москви на зміни. Завдяки тим змінам і відходів від комунізму та відхилення від союзу з Москвою в Мадярщині покращало господарське положення, люди не ходять голодні, можна виїздити за кордон, читати чужі книжки й газети, можна навіть тут і там проявити особисту ініціативу.

Ті чотири варіанти вичерпують усі можливості, що стоять перед сучасною Польщею.

Очевидно, що не можна виключати якоїсь зовсім нової комбінації уступок і

здобутків з обидвох боків та про це передчасно говорити. Москва і Ярусельські, запам'ятовані своїм вступним успіхом і паралічем вільного світу не готові і не здібні до компромісів. Для того треба часу і невдач. Москва закладає в своїй поставі та в своєму поступуванні потребу багату часу, щоб зревівувати свою поставу, а польський комуністичний уряд на її вимогу не може зважитися на ділог з власним суспільством та на розмови з Католицькою Церквою в Польщі та з робітниками і їхньою професійною спільнотою. А саме від таких розмов найлегше розпочати нормалізацію відносин у Польщі.

Помер мистець...

(Закінчення зі стор. 1)

Андрусевич. Одружився мистець із співачкою Наталією Семіон в 1939 році. Подружжя Андрусевичів прибуло в 50-их роках до Філадельфії, де обоє професійно працювали у своїх ділянках. Тут св.п. П. Андрусевич заснував першу „Самопоміч“, працював мистцем у Мистецькій Студії, багато писав на мистецькі теми і малював гідні подиву монументальні картини. Мистець залишив по собі величезний доробок, про який розповідає видана за редакції Святослава Гордінського в Римі монографія „Петро Андрусевич“, і багато його творів, які зберігаються по приватних збірках, як наприклад, чудова картина „Князя престань у Києві на Дніпрі“ в ньюйоркській „Самопоміч“, „Портрет Ясновельможного гетьмана Івана Мазепи та багато інших.

В останні роки св.п. П. Андрусевич працював над величезним полотном — картиною „Хрищення України-Руси“, яку якраз закінчив цієї осені. Цей твір замовив у мистця світлої пам'яті Митрополит Йосиф Шмондюк до знаменної дати — тисячоліття хрищення України.

Панахида відбулася в п'ятницю, 1-го січня 1982 року, о годині 7:30 вечора у похоронному заведенні Дановської у Рівергеді. Похорон — у суботу, 2-го січня, з того ж похоронного заведення о годині 9-й ранку до української католицької церкви св. Івана Христителів при Френклін Стріт у Рівергеді, а-опісля на український православний цвинтар св. Андрія Первозваного в Савт Бавид Бруку, Нью Джерзі.

Замість квітів на могилу вдова по мистеці Наталія просить складати пожертви на видавничий фонд журналу „Нотатки з мистецтва“.

Помер курінний УПА М. Скорупський

Трентон, Н.Дж. — Тут помер у вітторок, 29-го грудня, на 67-му році життя член ОУН та один з її керівників діячів, член ПУН і курінний УПА Максим Скорупський.

М.Скорупський належав до найбільш активних діячів революційної підпілля в часі Другої світової війни на Волині, а з постанням УПА вступив в Пряди й своє хоробрістю та військовими здібностями добився до одного з найвищих постів в системі УПА, а саме посту курінного командира. На цьому пості перебував аж до приходу радянської армії. Перед приходом

советської армії в район дий УПА курінний М.Скорупський (Макс) у зв'язку з переведеною реорганізацією передав курінь згідно з наказом Головної команди УПА в інші руки, а сам перебував за кордон. За кордоном виконував різні завдання аж до своєї важкої недуги.

В п'ятницю, 1-го січня, о год. 2-й вечером тут в похоронному заведенні Кошер відбулася Панахида, а в суботу, 2-го січня вранці, — похорон Покійного на український православний цвинтар св. Андрія в Савт Бавид Бруку, Н.Дж.

Привіт надбужанцям

Минає майже дві тисячі літ з того часу, як в убогому вертепі, на сіні, в місті Вифлеме народився Син Божий. Від того часу кожного року по цілому світі в Божественній містерії лунають слова: Слава Богу в небі, На землі мир, А в людях добра воля.

В цю чудотворну Різдвяну ніч зійде ясна Вифлемецька зоря, освітить українську землю, подаючи вістку українському народові, що Христос народився, що на світ прийшов Месія. Ця вістка дійде і поза межі України, до всіх закутних світів, де живе український люд.

Застукає вона до українських селянських хат, де наші рідні сядуть до столу, що на ньому пахуче сіно прикрите білою скатертю. Застукає вона і до сірих домів по наших містах.

Застукає ця вістка до величавих соборів в Україні, що їх ворог нищить нещадно, щоб затерти сліди храмів Божих, свідків нашої віри, культури, мистецтва.

Застукає ця вістка до советських тюрем, до концентраційних таборів, до всіх „психушок“, що в них за гратами і колючим дротом караються сини і доньки українського народу.

Прилетить ця вістка і до наших вікон на поселеннях, де ми живемо в добробуті, маємо змогу зберігати українську традицію, українську мову. Ніхто не боронить нам зустрічати колядачів, що співають прастарі і чудові українські колядки і шедришки.

В цю чудотворну Різдвяну ніч громади наших земляків, згуртовані як одна велика родина в місцевих комітетах, у різних сторонах світу засядуть до святвечірнього столу, що на ньому горітимуть воскові свічі, як символ нашої злуки з рідним народом, бо при цьому столі ми думками легітимемо в Україну, в рідні села і міста, що в них ми виростили, жили та вийшли з них у чужину. Про Україну і про український народ ми мусимо особливо пам'ятати в ці дні і стукати до сумління вільного світу.

Іван Костюк, голова Об'єднання надбужанців.

ПРОЦЕС ПРОТИ Вейна Вілліамса, негритянину в Атланті, Джорджіа, якому прокуратура закидає два вбивства з усіх 28, розпочався і тепер формується лава присяжних. Процес формування триватиме правдоподібно два тижні, а саме розправа простягнеться напевно на кілька тижнів, якщо не місяців, — твердить поінформовані особи. Як відомо, після арешту В. Вілліамса вбивства юнаків в Атланті припинилися, хоч оскаржений не признається до жадного з цих вбивств.

AUTO MECHANIC

Wanted by Chevrolet—Olds—Pontiac—Buick dealer, located in warm, west Texas town of Fort Stockton. Our weather is mild; our economy is booming. We pay 50% on a flat-rate of \$24. Call or write:

WARR MOTORS
P.O. Box 1607 ■ Fort Stockton, Texas 79735
(915) 336-2221

ДЕРМАТОЛОГ J. BARAL, M.D.

245 East 63rd Street
New York, N.Y.
Tel.: (212) 355-2828
Лікування всіх шкірних і венеричних хвороб, пересадження волосся. Приймаємо тільки за попереднім, домовленням. Говоримо також по-польськи і по-німецьки. Приймаємо Medicare.

Щойно з'явився том XIV, чч. 37-38 англомовних „Аналів УВАН у США“

THE ANNALS OF THE UKRAINIAN ACADEMY OF ARTS AND SCIENCES IN THE UNITED STATES VOL. XIV

XIV том „Аналів“ присвячений національному питанню і проблемам новітньої історії України.

Головний редактор Ярослав Білінський. Автори статей: Євген Пізур, Ігор Каменецький, Олекса Симиренко, Ярослав Білінський, Джефф Чинн, Андрій Білінський, Кеннет Фармер, Грей Годнетт. „Аналі“ також містить рецензії, хроніку і некрологи.

375 стор. Ціна 20.00 дол. Замовляти в Академії.
THE UKRAINIAN ACADEMY OF ARTS AND SCIENCES IN THE U.S.A.
206 West 100th Street ■ New York, N.Y. 10025

АННА С. БОДНАРЧУК, член Відд. 334-го ім. Івана Франка в Клівленді, Огайо. Померла 24-го червня 1981 р. на 64-му р. життя. Нар. 1916 р. в Клівленді, Огайо. Членом УНС стала в 1960 р. Залишила у смутку чоловіка Ніколу, дочку Катерину МекНеб, Кароліну Гараніч, 4-ох внуків, пасерби Ольгу Фрик, Волтера Сайдер і Євгена Сайдер. Похорон відбувся 27-го червня 1981 р. на цвинтарі Брукліна Гайтс в Клівленді, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!
Стефанія Боганек, секр.

СТЕПАН ЛАБИК, член УНС Відд. 334-го ім. Івана Франка в Клівленді, Огайо, помер 25-го червня 1981 р. на 86-му році життя. Нар. 1895 р. в Перемішлі, Україна; членом УНС став в 1931 р. Залишив у смутку сина Тері, дочку Вірджінію, пасерби Ольгу, сім внуків і двоє нерідних онуків. Похорон відбувся 29-го червня 1981 р. на цвинтарі Брукліна Гайтс в Клівленді, Огайо.

Вічна Їм Пам'ять!
Стефанія Боганек, секр.

АННА БОРЕЦЬКА, членка УНС, Відд. 287-го ім. „Сини України“ в Джерзі Сіті, Н.Дж. Померла 4-го жовтня 1981 р. на 82-му р. життя. Нар. в 1898 р. в Сунірі Раківій, Самбір. Членом УНС стала 1919 р. Залишила у смутку сина Тері і Володимир: дочок Анну Гавзер, Марію Чендер і Розу Ікс. Похорон відбувся на цвинтарі Великої Армії Республіки в Самміті Гілл, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Б.Ясінський, секр.

КАТЕРИНА ГОЙ, членка УНС, Відд. 316-го ім. Українського Народного Дому в Рочестері, Н.Й. Померла 14 липня 1981 р. на 65-му році життя. Нар. 1916 р. в Рочестері, Н.Й. Членом УНС стала в 1934 р. Залишила у смутку мужа Василя і сина Івана. Похорон відбувся 17-го липня 1981 р. на цвинтарі Святого Гробу в Рочестері, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

A. E. SMAL & Co.
REAL ESTATE & INSURANCE
1733 Springfield Avenue
Maplewood, N.J. 07040
(201) 761-7500

Приймає всі роди забезпечення, зокрема: на особові і вантажні авта та мотоцикли; від вогню, від відповідальності і бонди на життя і акцидентів поліси.

Продає і приймає на продаж нерухомості в Мейпелвуді, Ірвінгтоні та всіх дооклицьких місцевостях.

РІЗНЕ

КУХАРКА
книжка усіх 1000 ПРИПИСІВ
3 додатком \$4.
N. S. CZARTORYSKY
91 Second Ave.
New York, N. Y. 10003

DELTO GIFT SHOP
146 First Avenue
New York, N.Y. 10009
ВЕЛИКИЙ ВИБІР ХУСТОК, СВЕТЕРІВ, ОБРУСІВ, КЕРАМІКИ, ПОДАРУНКІ НА КОЖНУ НАГОДУ.
ZENON IWANYCKY
(212) 533-2906

ПАМ'ЯТНИКИ
з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавид Бруку і св. Духа — відомою солідною фірмою

CYPRESS HILLS MONUMENTS
ВОЛТЕР БЕЛЯНСЬКИЙ
Walter Bielanski
К. М. КАРДОВИЧ
Constantine M. Kardovich
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (212) 277-2332

Відкрито в кожний день, в суботу, включно, від 9-5 по полудні, в неділю 10-4 по пол.

На бажанні і для ангоди клієнтів, радо заїдемо до Вашого дому з проектами і порадами.

Міамі, Фл. (305) 653-5861

TRAKA Company
DEPARTMENT STORE
48 East 7th St.
Tr. GR 3-3356, New York, 10003
НА СВЯТА: ВЕЛИКИЙ ВИБІР СВЯТОЧНИХ ДАРУНКІВ.

REAL ESTATE
Tired of City Living? RANCH HOME
Beautifully decorated in Aberdeen section of Matawan, N.J. A/C — w/w carpet, wood panelling, 3 B.R.'s + den, 1 1/2 baths, garage, all major appliances. Lovely landscaping. Contact Mrs. Barnash: 201-432-2000 or 201-868-1363

МОЛОДІ ЛЮДИ
ВИЇЖДАЙТЕ
НА ЗАХІД — НА ПОЛУДНЕВО-ЗАХІДНО ФЛОРИДУ
у скоро розвиваючися околиці, біля Українського Релігійного, і Культурного Центру св. Андрія. Обслуга — це ключ до нашого успішного бізнесу, у земельних власностей, мешканств і комерційних нерухомостей. Пишіть або телефонуйте за інформацією.

NICK & ELOISE POPOVICH
Realtor-Associate/Broker-Salesman
Hotline phone: 1-813-629-3179
RANDOL REALTY, INC. REALTOR
3221 Tamiami Trail
Port Charlotte, Fla. 33952
625-4193

WARM MINERAL SPRINGS
Для поодиноких мешканців, будинок, звернений до озера — може бути Вашим домом. Тільки кілька хвилин до Мукла Рівер і до Gulf of Mexico, лодкою з Вашого власного дому. Околиця вимково гарних домів \$18,000.
No. 102 P

Yonkers & Vicinity
КОРИСТУЙТЕСЯ ПОСЛУГАМИ УКРАЇНСЬКОЇ АГЕНЦІЇ

PRESKO REAL ESTATE
189 Roberts Avenue
Yonkers, N.Y. 10703
(914) 968-7610
COMPLETE REAL ESTATE SERVICE
Sales, renting, managing, appraisal
Income Tax and notary public

Save
REAL ESTATE
IN NORTHERN VIRGINIA

We service the fastest growing area in the East for real estate purchase & investments. Our Agents are able to assist you in all areas of Land — Residential — Commercial — Industrial — Lease/Rentals.
Write or call "PETE" PETRENKO for further information (703) 750-2336 or (703) 321-7332
Member of UVA Branch #171
PETRENKO PROPERTIES
7258 Maple Place
Annandale, Virginia 22003

HELP WANTED
WANTED PERSONS
who can translate from English to Ukrainian. Write:
A-Z ENGINEERING COMPANY
120 Wall Street, Suite 1044
New York, N.Y. 10005

OFUNERAL DIRECTORS

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ШЦПА і ЧЕСНА
our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавид Бруку і перенесенням тілних Останків з різних країн світу

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

Обслуга 24 години доби
JOHN J. SENKO
(212) 388-4416 or (516) 481-7460
Serving the Ukrainian community in all N.Y.C. & Long Island

SENKO FUNERAL HOME
Acros from Holy Ghost Church
213 Bedford Ave. — Brooklyn, N.Y.

HEMPSTEAD FUNERAL HOME
89 Peninsula Blvd.
Hempstead, L.I., N.Y. 11550

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦІХ

КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

КОЛИ ХОЧЕТЕ ВПЛАТИ ПОСИЛКУ-ДАРУНОК ДО СССР

ПОКОРИТУЙТЕСЯ ПОСЛУГАМИ ШИРОКОВИДОМОЇ ВСІМ ФІРМІН
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(Licensed by Vneshposyltorg)
EXECUTIVE OFFICE
1776 BROADWAY NEW YORK, N.Y. 10019 Tel.: 581-6590 і 581-7729

Вислані тільки через наші відділи посилки доставляються на призначену адресу в найкоротшому часі. Доставка посилок гарантована. Належне мито оплачується тут у наших крамницях і відборець НЕ ПЛАТИТЬ НІЧОГО. При конторах фірми є склади з різними одяговими товарами, харчовими продуктами, шкірами на обуту і т. п. по дуже низьких цінах.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
За додатковими інформаціями, звертайтеся до головного бюро, або до одного з наших відділів.

Відділи відчинені щоденно від 9 год. ранку до 6 вечора. По суботах і неділях від 9 ранку до 4 по пол.

НАШІ ВІДДІЛИ

CHESTER, Pa. 19013 — 2819 W 3rd Street (302) 478-2871
BROOKLYN, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue 633-0090
NEW YORK, N.Y. 10003 — 78 Second Avenue 084-1540
NEW YORK, N.Y. 10003 — 324 East 9th Street (212) 475-7430
SOUTH RIVER, N.J. — 41 Whitehead Avenue CL 7-6320
PHILADELPHIA, Pa. 19123 — 1013 N. Marshall Street (215) WA 5-8878
ALLENTOWN, Pa. 126 Trilghman Street HE 5-1654
LOS ANGELES 4, Cal. — 159 So. Vermont Avenue DU 5-6550
CHICAGO 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue HU 6-2818
CHICAGO, Ill. 60629 — 2608 West 69th Street (312) WA 5-2787
CHICAGO, Ill. 60622 — 2222 W. Chicago Avenue (312) 227-4850
BALTIMORE, Md. 21231 — 1828 Fleet Street DI 2-4240
DETROIT 12, Mich. — 11601 Jos. Campau Avenue 365-6780
RAHWAY, N.J. — 47 E. Milton Avenue 381-8800
SYRACUSE, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street 475-9745
CLEVELAND, Ohio 44134 — 5689 State Rd. (216) 845-6078
HAMTRAMCK, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue 365-6740
BUFFALO 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue TX 5-0700
PHOENIX, Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy (602) 942-8770
SILVER SPRING, Md. — 1002 Kennebec Avenue (301) 589-4464
MIAMI BEACH, Fla. 33139 — 1201 — 17th Street (305) 673-8229
HERKIMER, N.Y. — McKennan Rd. (315) 866-3939